

Saistošs, nemieru raisošs kriminālromāns, kas liek šķirt lappusi pēc lappuses vēl ilgi pēc ieplānotā gulētiešanas laika. Vai Anna O. ir aizmigusī Apburtā princese vai guļoša slepkava? Metjū Bleika sarakstītais spriedzes piesātinātais trilleris ir tikpat neizskaidrojams un noslēpumains kā cilvēka miegs.

Nita Prouza

Lieliska un brīnišķīgi realizēta autora ideja. Pārliciecināši viens no gada labākajiem trilleriem!

Lī Čailds

Metjū Bleika aizraujošais trilleris ir par jaunu sievieti, kas guļ jau četrus gadus kopš savu draugu slepkavības. Nu pienācis laiks skaistuli modināt... dodot vaļu neskaitāmiem notikumu pavērsieniem, kuri, visticamāk, piemānīs gandrīz visus, izņemot pašus erudītākos trilleru ekspertus.

People

Pārsteidzoši viltīgs romāns. Metjū Bleiks kāpina spriedzi un izzīmē brīnišķīgus personāžus kā īsts profiņš. Sižeta pavērsiens ir viens no labākajiem, kādus esmu lasījis, un ir pielīdzināms romāna "Klusējošā paciente" izcilībai. Veiksme ir garantēta, un fani jau pavisam drīz ilgosies pēc M. Bleika nākamā darba.

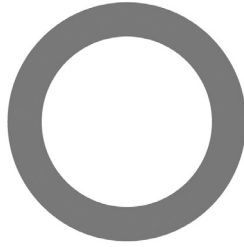
Deivids Baldači

"Anna O." iedarbojas kā buramvārdi... Tas, protams, ir domāts kā uzslava Bleika izveicīgajai rakstītprasmei. Prinss ir valdzinoši neuzticams stāstītājs, un lasītājus nepamet doma, vai doktors ir vienkārši kaitinošs, vai arī no viņa sagaidāms kaut kas patiesi ļauns. Un tas romāna noslēgums... tas tik tiešām bija vairāk nekā pārsteidzošs!

Los Angeles Times

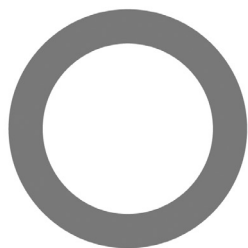
MATTHEW BLAKE

ANNA

METJŪ BLEIKS

A N N A

**No angļu valodas tulkojusi
INGŪNA MARTINSONE**

821.111-31
Bl 470

Matthew Blake

ANNA O

Copyright © MJB Media Ltd. 2024

Cover design © HarperCollinsPublishers Ltd 2024

Cover photograph © Magdalena Russocka / Trevillion Images

Metjū Bleiks

ANNA O.

Apgāda Zvaigzne ABC vadītāja VIJA KILBLOKA

Projekta vadītāja *Una Orinska*

Redaktore *Laura Bebre*

Korektore *Patricija Šteinberga*

Mākslinieciskā redaktore *Inguna Kļava Švanka*

Vāka dizainu adaptējusi *Ilze Isaka*

Maketētāja *Egija Bļinova*

Apgāds Zvaigzne ABC, SIA, K. Valdemāra ielā 6,
Rīgā, LV-1010. Red. nr. T-864.

Jelgavas tipogrāfija

Šis ir ar autortiesībām aizsargāts darbs. Darba reproducēšana vai jebkāda cita neatļauta izmantošana ir autortiesību pārkāpums. Par autortiesību pārkāpšanu ir paredzēta atbildība Krimināllikuma 148. pantā. Saskaņā ar Autortiesību likuma 69.¹ pantu persona ir arī mantiski atbildīga par visiem zaudējumiem un morālo kaitējumu, kuru tā radījusi ar autortiesību pārkāpšanu.

© Tulkojums latviešu valodā, Ingūna Martinsone, 2024

© Mākslinieciskais noformējums, literārā apdare, izdevums latviešu valodā,

Apgāds Zvaigzne ABC, 2024

ISBN 978-9934-32-692-9

Es baidos no tumšās būtnes,
kas manī dus.

Silvija Plāta

1

BENS

– Vidēji cilvēks miegā pavada trīsdesmit trīs gadus savas dzīves.

Viņa pieliecas tuvāk, ar to pietiek, lai es sajustu uzviltņījam dārga parfīma dvesmu. Parasti tas ir brīdis, kad es jau zinu.

– Un tas ir tavs darbs?

– Jā.

– Miega ārsts?

– Es pētu cilvēkus, kuri miegā izdara noziegumus. – Uz vizītkartēm pirms mana vārda ir burti “Dr.”. Doktors Benedikts Prinss, Abatija, Hārlijstrīta. Esmu miega eksperts. Nekādā ziņā necenšos apgalvot, ka esmu medicīnas doktors.

Viņa redz, ka es runāju nopietni. – Kā gan tas vispār ir iespējams?

– Vai kādreiz esi iedomājies, ko tu varētu pastrādāt, būdama aizmigusī?

Vairums cilvēku šajā sarunas posmā jau sāk justies neomulīgi. Uz lielāko daļu noziegumu ir iespējams attiecināt distancēšanās faktoru. Mēs izbaudām stāstus par ļaudīm, kuri līdzinās mums, tomēr vienlaikus nemaz nav tādi kā mēs. Miegš šādu dalīšanu grupās nepieļauj.

Miegš ir kaut kas universāls, gluži kā nakts un diena.

– Kādus noziegumus?

Viņa nav mainījusi sarunas tematu. Viņas uzmanība joprojām ir pievērsta man. – Visļauņākos.

– Cilvēki taču noteikti pamostas?

– Ne tad, ja ir mēnessērdzīgi. Zinu pacientus, kuri aizslēdz durvis, sēžas pie mašīnas stūres un brauc, būdami joprojām aizmiguši. Daži pat nogalina.

– Tas taču noteikti būtu jāatceras?

– Skatoties uz rievīnām, kas ievilkušās pie tavām acīm, atļausos minēt, ka pagājušajā naktī esi gulējusi piecas ar pusi stundas.

Viņa kļūst domīga. – Vai tas ir tik acīmredzams?

– Vai tu atceries to, kas notika šajās piecās ar pusi stundās?

Viņa mirkli klusē, ar labo roku atbalstījusi zodu. – Es kaut ko redzēju sapnī.

– Ko tieši?

– Nevaru atcerēties.

– Mani vārdi ir apstiprinājušies.

Viņas skatiens piepeši mainās. Viņa paraugās uz mani citādi. Viņas balss ir kļuvusi skaļāka, ķermeņa valoda – dzīvāka. – Pagaidi, bija taču tā lieta. Kā gan to sauca...

Šis ir pēdējais punkts. Tikai dažas tikšanās ir ilgušas līdz tam. Es vienmēr pamanos nogarļākot sievietes ar sava darba aprakstu. Nobiedēju viņas ar stāstiem par miegā pastrādātiem noziegumiem. Ja tas nepalīdz, tad šis pēdējais allaž nostrādā.

Neviena nepaliek, tiklīdz ir to atskārtusi.

Neviena.

– Anna O., – es saku un izdzeru pēdējo vīna malku – dārgs *Merlot*, diemžēl jau iztukšots –, tad stiepjos pēc savas žaketes.

– Tu esi tas puisis no fotogrāfijas. Tas psihologs.

Es skumji pasmaidu. Ieskatos pulkstenī. – Jā, – es apliecinu. – Tas biju es.

Pēc tā notikuma katra lielākā laikraksta pirmajā lappusē parādījās šī fotogrāfija – brutālais, asinīm slācītais fināls. Liktenīgais

mirkļis, pēc kura nekas vairs nevarēja būt kā agrāk. Pirms izraidīšanas, pirms kritiena. Es esmu tas briļļainais tēls ar nekārtīgiem matiem un nedaudz garlaicīgo ģērbšanās stilu. Kopš tā laika esmu sevi pārveidojis. Bārda ir padarījusi mani vizuāli vecāku; mati pie saknēm kļuvuši sirmāki. Manas brilles ir smagākas un daudz mazāk līdzinās Harija Potera atribūtiem. Taču es nevaru mainīt ne savas acis, ne seju.

Es tagad esmu cits cilvēks. Es esmu tas pats.

Es gaidu jautājumu, jo tas man tiek uzdots vienmēr. Par spīti visam, viens noslēpums vēl ir palicis. Tas izšķir ģimenes, laulātos, pat draugus.

– Vai viņa bija vainīga? – vaicā mana randiņa partnere... jeb sieviete, kura tikko ir bijusi mana randiņa partnere. Tagad es viņas acīs esmu tikai vampīrs, interesants pastāstiņš Ziemassvētku vai Jaungada svinībām. – Viņa nodūra tos divus cilvēkus. Vai viņai patiešām izdevās izvairīties no soda par slepkavību?

PIRMĀ DAĻA

Pirms gada

2

BENS

Londona

Zvana mobilais telefons.

To es vienmēr atceros.

Tas bija pirmais. Ar to viss sākās.

Ir vēls, tumsa jau sabiezējusi, iesūkusies visur. Pusaizmidzis sēžu klubkrēslā, klēpī man paplāte ar remdenu kariju un pustukša glāze lēta vīna. Istabas stūrī televizora ekrānā zib melnbaltas filmas ainas. “Svešinieki vilcienā”. Mana iemīļotākā. Visi pārējie par labāko Hičkoka filmu uzskata “Psiho” vai “Vertigo”. Taču viņi kļūdās. Filmā “Svešinieki vilcienā” ir tenisa aina.

Mobilā telefona vibrēšana izrauj mani no snaudas. Mani plaksti ir smagi. Es noslauku taukainās plaukstas un paskatos telefona ekrānā, kur redzams zvanītāja vārds. BLŪMA, PROF (Abatija). Pieskaros taustiņam, saņemos, apspiežu žāvas.

– Hallo?

– Ben, piedod, ka zvanu šādā necilvēcīgā stundā. Diemžēl tas nebija atliekams.

Viņa izklausās ļoti nopietna. Mani ir iztrūcinājis viņas naksnīgais zvans. Profesore Virdžīnija Blūma parasti ir no tiem

cilvēkiem, kuri allaž gatavi pajokot pat par nopietnām lietām. Itin bieži viņa ir redzama soļojam pa Oksfordstrītu, ģērbusies kaftānā un ar augstpapēžu kurpēm kājās, vai pie stūra galdiņa *Langham* restorānā ar viskija karafi un pilnu kabatu stimulējošiem medikamentiem.

Fonā saklausu tālu soļu troksni un balsis. Liekas, ka Blūma vēl aizvien atrodas Abatijā. Ieskatos pulkstenī. Ir gandrīz pusnakts.

– Vai kaut kas ir atgadījies?

– Tā varētu sacīt. – Blūma atklepojas, skaņa ir dūmakaina, nedaudz rūcoša. – No tavas jomas. Diemžēl. Tikko saņēmām jaunu pieteikumu. Visai sensitīva lieta.

Es esmu tiesu psiholoģijas eksperts. Mani par konsultantu ir aicinājušas gandrīz visas lielākās slepkavību izmeklēšanas iestādes. Nacionālā noziedzības apkarošanas aģentūra, FIB un Interpols. Viņiem visiem ir mans telefona numurs. Taču tagad izklausās, ka lieta ir saistīta ar vēl lielāku slepenību nekā parasti. – Vai šim pieprasītājam ir arī vārds?

Joprojām dzirdu fona trokšņus. Šķiet, kaut kas ir novērsis Blūmas uzmanību. – Atbrauc uz Abatiju. Vai atbrauksi? Mani brīdināja, lai neapsprīžu šo lietu pa telefonu.

Oficiāli man ir nedēļu ilgs atvaļinājums. Žurnālam jānodod raksts, ir pēdējais termiņš. Man jāaizpilda dokumenti par trim pacientiem. Biju plānojis nākamajā dienā pastrādāt mājās un tikt galā ar šīm papīru kaudzēm. Turklāt ir tikai dažas ar miegu saistītas lietas, kuras ir tik sensitīvas, lai tās nedrīkstētu apspriest parastā telefonsarunā. Šī noslēpumainība mani ir paņēmusi savā varā, un tieši tāds jau arī ir Blūmas nolūks.

– Tev ir jāpasaka vismaz kaut kas.

Dzirdu, kā viņa spēji ievēl elpu. Blūma kādu mirkli klusē un tad skaļi nopūšas. – Varētu būt, ka tu neteiksi man paldies par to.

Ārā valda arktisks aukstums, laiks ir pretīgs, no debesīm sijājas uzmācīgs septembra lietus. Jau tagad ar bažām domāju par veicamo ceļu no Pimliko uz Hārlijstrītu. Es varu palikt kopā

ar savu Hičkoka filmu un ieliet vēl glāzi vīna. Taču tas nebūtu manā dabā.

Tāpēc es atbildu. Tāpēc es vienmēr atbildu.

– Tā ir Annas O. lieta, – Blūma beidzot pasaka. – Ir kaut kas, ko viņi vēlas mums parādīt.

3

BENS

Abatijas Miega klinika ir izvietota nelielā Hārlijstrītas stūra namā, kas ir daļa no senām ratnīcu un staļļu ēkām. Tā celta no karaļa Edvarda laikam raksturīgiem gludiem ķieģeļiem un izskatās ļoti diskrēti. Apmeklētāji parasti atzīmē, ka šajā vietā gribas runāt čukstus kā baznīcā, un dēvē to par oāzi, kas paslēpta aiz Oksfordstrītas starp Ridženta parku un Kevendiša laukumu. Dažas ēkas daļas izskatās kā izkaltas no Portlendas akmens. Abatijai piemīt kaut kas karalisks, piemērots parūkas valkājošām marķīzēm un otrās pakāpes augstmaņiem. Te ir tāda sajūta kā svētnīcā.

Nakts – vai varbūt jau diena, īsti neesmu drošs, jo ir jau pāri pusnaktij, – ir tumši pelēka un pretīga, kamēr taksometrs mani pa peļķēm nogādā uz tukšās ielas stūra. Es izmetos lietū, nokratu slapjumu no sava neuzticamā, melnā lietussarga. Taksometrs aiztraucas projām pārāk ātri, no mugurpuses apšļakstīdams manu bikšu staru. Kārtējo reizi pie sevis nolamāju Blūmu par šo izsaukumu.

Uzkāpju pa vienīgo kāpņu posmu un ievadu savu paroli. Visi taustiņi ir lietū saslapuši un slideni. Vecajai mājai tagad ir pieci stāvi, jau ir pagājis ļoti ilgs laiks, kopš tā pārveidota par biroju

ēku. Ārā ir tikai neliela, sudrabaina plāksne, uz kuras rakstīts “ABATIJAS MIEGA KLĪNIKA”. Ir arī telefona numurs, taču nav elektroniskā pasta adreses. Abatijas mājaslapa ir aizdomīgi neizteiksmīga. Ir uzskaitīti darbinieki, viņu kvalifikācija, taču nav nevienas fotogrāfijas. Šāds tēls ir veidots ar nolūku, tieši tāpat kā viss pārējais šeit. Mēs esam kalpotāji, kas uzkavējas mājas spārnos kā masu skatu dalībnieki. Visu prāta speciālistu zelta likums ir būt dzirdamiem, bet ne redzamiem.

Nekas nenotiek. Ar piedurkni noslauku podziņas un atkārtoti ievadu drošības kodu. Beidzot atskan labu vēstošais metāliskais klikšķis, un durvis paveras. Ieprātojos, vai Blūma ir pasaukusi arī kādu citu – pārējos miega speciālistus, manus cienījamus kolēģus. Taču reģistratūra un uzgaidāmā telpa joprojām tikpat kā nav apgaismota un izskatās pamesta. Ir apmēram tāpat kā skolas laikā, kad esi vienīgais, kas iegājis aktu zālē. Ir divaini redzēt darba vietu bez ierastās ikdienas kņadas.

– Professore?

Es uzsaucu, taču skaņa, īsu brīdi atbalsojusies telpās, pagaist. Es ieslēdzu griestu apgaismojumu. Skatienam atklājas neitrālas, nomierinošas krāsas. Tikko ieklāts jauns paklājs, joprojām patīkami mīksts zem kājām. Gaiss šķiet neierasti tīrs, tas plūst caur īpašiem, sienās ierīkotiem filtriem. Parasti skan arī mūzika. Skaņas ieskauj apmeklētājus līdz brīdim, kad skaitļi rēķinā atsauc viņus atpakaļ realitātē. Abatijā gluži kā dzemdē var norobežoties no apkārtējās pasaules, no tās trokšņiem un satraukumiem. Galu galā miegs ir pats svarīgākais.

– Professore?

Joprojām nekādas atbildes. Es nolieku lietussargu pie drēbju pakaramā un noģērbju savu samirkušo žaketi. Pie reģistratores galda atrodas vairāki drošības kameru monitori, kuros redzams ēkas priekšā un aizmugurē notiekošais. Mūsu klientūra pieprasa, lai tādas būtu. Slavenības pirms kāzām, politiķi, kuri cīnās par savas karjeras izaugsmi, problēmu mākti futbolisti, skandālos

iesaistīti karaliskās ģimenes pārstāvji – viņi visi ienāk pa gaudmīgajām ieejas durvīm, viņiem visiem ir nogurušas, par miega trūkumu liecinošas sejas. Gluži tāpat kā bez ēdiena un ūdens, neviena cilvēciska būtne nespēj iztikt bez miega. Abatija ir mūsdienų templis, kurā tiek nomierināti psihē mītošie dēmoni. Cilvēki maksā neprātīgi lielu naudu tikai par to, lai mierīgi izgulētos savā gultā.

Es ieslēdzu monitorus. Ekrāni iemirgojas. Ir redzama galvenā ieeja un durvis sētas pusē. Atstāju monitorus ieslēgtus un pacietīgi gaidu liftu. Jūtos pārāk noguris, lai izmantotu kāpnes. Līdzās lifta durvīm ir kafijas galdīņš ar daudzu pirkstu atstātiem nospiedumiem. Uz galdīņa ir dažādi žurnāli. Paņemu *New Scientist* un, gaidot liftu, pašķirstu lappuses. Jau atkal esam pieminēti arī mēs. Mazs tekstiņš īso ziņu sadaļā. Abatijai ir noderīga papildnodarbošanās – mēs visā pasaulē sniedzam konsultācijas saistībā ar dažādiem noziegumiem. Mums ir izdevīgi līgumi ar Metropoles policiju un citām likumsargājošām iestādēm. Šo sadarbību vada profesore Blūma, kuru *The Times* reiz nodēvēja par “britu miega guru”. Raksts tika ierāmēts un joprojām atrodas pie sienas viņas kabinetā.

Lifts nesteidzīgi kustas augšup. Es atskāršu, ka pazīstu katru collu šajā ēkā. Mēģinu saskaitīt, cik nakšu esmu šādi zaudējis, paklausot Blūmas kaprižēm. Nospriežu, ka pārāk daudz. Taču Annas O. gadījums ir atšķirīgs. Blūma nemēģinātu mani ķircināt ar to. Anna O. ir visu miega ekspertu Svētais Grāls. Lai arī notikums ir vairāk nekā četrus gadus sens, viņa joprojām ir palikusi vēl neatminēta mīkla.

Nē, Blūma nav tik nežēlīga. Vismaz ne pret mani.

Esmu nonācis augšējā stāvā. Šis ir tā sauktais izpildspārns. Patiesībā tas vairāk līdzinās slotu skapim. Šī vieta ir paredzēta tikai personālam, un tas izskaidro interjera tematisko līdzību Alkatrazam. Mēs šeit esam septiņi pilna laika darbinieki, kā arī desmit papildspeciālisti: neirologi, psihiatri, psihologi, psihoterapeiti un

miofunkcionālie terapeiti. Mēs piedāvājam pilna apjoma ārstēšanu ar miega traucējumiem saistītos gadījumos. Mans kabinets atrodas gaitēņa galā, tas ir viens no retajiem ar funkcionējošu slēdzeni. Blūmas kabinets ir pirmais un vislielākais, arī jaunāks par visiem pārējiem, izrotāts ar mākslas darbiem zeltītos rāmjos, un tajā ir slepens dzērienu ledusskapis.

Blūma gaida mani sava kabineta durvīs. Viņa izskatās satraukta, pat aizkaitināta. Viņa ir mēģinājusi savaldīt kuplos, sirnos matus, viņai žāvājoties, sprādze sakustas. Blūmai ir pāri sešdesmit, viņas apģērbs nav īsti piemērots šejienes atmosfērai, operas divas cienīgais apaļīgais augums paslēpts zem koši krāsainiem – oranži dzelteniem un zemeņu sārtiem – auduma slāņiem, uz acīm mūziķa Henka Mārvina stila brilles. Kaislīga rokenrola cienītāja, kas reti ļaujas nogurumam un vajadzībai izgulēties. Viņa spēj izdzert neiedomājamus alkohola daudzumus un ēšanā nezina sāta. Blūma savā paaudzē tāda ir pēdējā: izdzer divas pudeles pusdienās, reizēm nosnaužas pēcpusdienā, pastāvīgi neņem galvā personāla atlases speciālistu norādījumus. Viņai piemīt vārdos nesauktais sieviešu dzimuma grēks – viņai absolūti pietrūkst mātišķuma. Gardēde, laba stāstniece un asprāte. Viņas dzīvē noteicošais ir prāts. Likteņa dāvana un lāsts vienlaikus.

Aiz viņas es redzu vēl kādu stāvu. Pretēji Blūmai, viņš līdzinās zebiekstei, šķiet saspringts, izskatās pēc advokāta. Svešinieks. Intrīgējoši.

– Tad nu gan sagaidīšana, – es saku, juzdams, kā pie labās kājas līp slapjā bikšu stara. – Varbūt tomēr pateiksiet man, kas par lietu?

Es ieeju Blūmas kabinetā. Zebiekstei līdzīgais vīrietis pieceļas. Tuvumā viņš izskatās impozantāks. Mati stīvi, rūpīgi saķem mēti. Minu, ka viņam ir ap piecdesmit, knābim līdzīgs deguns, V veida matu līnija. Viņam blakus uz galda ir dokumentu mape ar Tieslietu ministrijas ģerboni virsū. Man sāk svīst plaukstas. Tātad Blūma runāja nopietni. Šī nav parastu likumsargu, pat

ne Nacionālā noziedzības apkarošanas aģentūras kompetence. Tieslietu ministrija ir pilnīgi cits līmenis.

– Piedod, – saka Blūma, – taču lieta patiešām ir steidzama. Doktor Benedikt Prins, šis ir Stīvens Donelijs, Tieslietu ministrijas Juridiskā departamenta direktora vietnieks.

Donelijs pastiepj roku sveicienam un ļengani paspiež manu plaukstu. Viņš ielūkojas man acīs un klusi saka: – Pirms mēs sākam, doktor Prins, diemžēl mums nāksies vienoties par dažiem noteikumiem.

Es apslāpēju pārsteigumu. – Ak tā?

Viņš ir aizsmacis, laikam apaukstējies, pie katra teikuma viņš nošņaukājas. – Jā. Kad būsīm visu izrunājuši, jums nāksies parakstīt dažus dokumentus, ja neiebilstat.

– Piemēram?

– Pirmkārt, šī tikšanās nekad nav notikusi. Otrkārt, jūs nekad neesat mani saticis. Treškārt, tas, ko uzzināsiet, nekad neizies ārpus šās ēkas sienām, pat ne šās telpas sienām. Ja kāds vaicās, teiksiet, ka ieradāties, lai paņemtu dažu pacientu lietas, un tad atgriezāties mājās. Vai tas ir saprotams?

Man gribas pasmaidīt, taču redzu, ka viņš nejoko. – Par ko vispār ir runa?

– Vai tas nozīmē, ka piekrītat noteikumiem?

– Vai man ir izvēle?

– Ne gluži. – Donelijs norāda uz tukšo krēslu. – Lūdzu, sēdieties.